

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 63. An sit peccatum scandali vel injustitiæ, suadere alicui, ut potiùs furetur Petro quàm Paulo vel potiùs diviti quàm pauperi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

sciat, quo absque peccato suo inebrietur, sicque omittat majus peccatum: imò *Less. & Baldel.* excusant eum, qui ad ebrietatem provocaret latrones, à quibus detineretur, vel alios à quibus injustè custodiretur; quod *Gob.* suprà n. 30. admittit, si ad materiale tantum ebrietatem provocet. Vide dicenda l. 5. n. 318. & 343.

Q. 63. An sit peccatum scandali vel injustitiæ, 225
suadere alicui, ut potius furetur Petro quàm Paulo, vel potius diviti quàm pauperi. R. §. 1. Si fur esset determinatus ad furandum, vel multum à Petro vel parum à Paulo, sed indeterminatus à quo furetur, docet *Pont. apud Dian. p. 11. t. 6. R. 58.* & post *Vasq. Tamb. in Dec. l. 5. c. 1. §. 4. n. 11.*, te non peccare nec teneri restituere, si suadeas, ut Paulo furetur minus, sic impediendo ne Petro furetur majus, quia tantum optas eum è duobus malis eligere minus, & hìc debet potius respici honor & minor offensa Dei, quàm damnum, quod infertur Paulo: sed communis sententia ferè omnium est cum *Sanch.* suprà n. 24. non licere consulere minus malum inferendum alteri personæ, in individuo eam determinando, quia hæc habet æquè jus ad suum minus, quàm alia ad suum majus: & consentit cum aliis *Carden.* suprà n. 162.

§. 2. Si fur sit determinatus ad furandam æ- 226
 qualem quantitatem à Petro vel Paulo, sed indeterminatus à quo furetur, putant *Lug. Pont. Tamb. n. 64.* alique apud *Dian. p. 5. t. 7. R. 7.* te non peccare, si, cum sis amicus Petri, suadeas, ut potius furetur Paulo, quia amicus potest prospicere, ut ab amico potius avertat malum quàm à non amico: & similiter dicunt, si velit furari pecuniam,

te

te posse suadere, ut potiùs furetur pannum, eo fine, ut Petrus solvat tibi pecuniam debitam: sed probabiliùs quoad primum contradicit Sanchez ob rationem jam datam aliasque apud ipsum.

227 §. 3. Si fur dicat se velle Petro furari centum, nisi tu eum juves ad furandum Paulo quinquaginta, juvare non posses, etiamsi fortè suadere posses, quia suasio tenderet ad evitandum majus peccatum, quod alter alioqui committeret, minus autem peccatum tantùm permitteres, sed in hoc casu auxilium tuum per se tenderet ad ipsum peccatum, quod tibi non licet committere, neque soli neque socio, uti etiam alteri non licet neque soli neque tecum: ita *Vasq. & Tamb. n. 64.* Docent tamen *Tamb. n. 14. & Dian: R. 19:*, te licitè cooperari ad minus furtum eidem personæ inferendum, ut impediās majus, quia sic bene geris rem illius personæ; nec respectu tui est furtum, cùm invita non sit, sed omnino velit à graviore damno liberari per te.

228 §. 4. Si fur sit determinatus ad furandum vel diviti vel pauperi, est peccatum & injustitia determinare illum ad furandum determinatè diviti, uti jam dictum est: si autem fur sit determinatus ad furandum utrique, & non possit nisi alterutrum impediri, licebit suadere, ut furetur diviti & non pauperi, eligendo minus malum præ majori, nam cæteris paribus gravius peccatum est furari pauperi quàm diviti, neque per hoc à suadente fit injuria diviti, quia idem damnum fuisset illatum sine ipsius suafione, ita *Navar. & Sanch. supra.*

229 §. 5. Si fur non determinavit se ad furandum certæ personæ, sed tantùm voluit furari alicui in
com-

communi, *Sanch.* putat licere suadere minus malum, nempe ut diviti alicui furetur, nullum tamen in particulari determinando, nam sic non determinatur voluntas furis ad damnum alicujus, sed tantum avertitur à majori peccato & damno, quod esset, si furaretur pauperi, unde, inquit, *Sanch.* n. 25., si quis bona mea velit rapere, licebit mihi potius suadere, ut aliena rapiat, non nominando ullam personam, sed in genere dicendo esse alios, à quibus rapere possit: *Castrop.* tamen supra n. 12. iterum vult sic distingui, si consultas, ut furetur diviti, peccas, quia es causa peccati; si autem proponas tantum hanc veritatem, dicendo, quod minus peccatum sit furari diviti quam pauperi, non peccas, quia nec suades nec inducis, sed tantum offers materiam minoris mali, quod in tali casu licitum est.

§. 6. Si fur erat determinatus ad furandum tantum pauperi, *Molin. Sanch. & Tamb.* supra adhuc putant licitum esse convertere voluntatem furis, ut potius furetur diviti quam pauperi, non determinando ullum divitem in particulari: quia sic tantum convertitur à majori malo, & permittitur eligere minus: sed *Castrop.* hinc loquitur, uti antè, nam si tantum proponas veritatem illam, quod minus malum sit furari diviti quam pauperi, non peccas: si autem inducas ad furandum alicui diviti, peccas, & teneris restituere, quia licet non inducas ad furandum uni determinatè, tamen omnes simul sumpti habent jus, ut nemo inducat furem ad damnum ipsis inferendum potius quam aliis; habet enim dives æquè jus ad res suas, quam pauper; adeoque fit contra jus etiam illius determinatè divitis, cui postea re ipsa furabitur.

bitur,

bitur, sicuti peccares & tenereris restituere, si induceres furem ad furandum alicui, quamvis nullam in particulari personam ei determinares, à qua furaretur: & hæc sententia videtur probabilior, quæ tamen contra alias afferuntur, solvunt Auctores locis citatis, speciatim *Mol. de Just. t. 2. t. 2. d. 355.* & *Carden. à n. 152.*

231 §. 7. Contra omnes ferme illas sententias obijci solent, 1. Non licet consulere usuram pro vitanda occisione captivi, uti habetur *Cap. super eo, de usuris*, ergo non licet ullo modo consulere minus peccatum, etiam pro vitando majori. *R. N. conf.*, non sunt faciendæ mala, ut eveniant bona, ideo nemo debet committere usuram pro redimenda alterius vita: si autem aliquis statuisset occidere & usuram committere, licitum esset ipsi suadere solam usuram.

2. Ille suadens etiam indeterminatè furtum, est reipsa moralis causa damni. *R. N. Ass.*, nam est causa melioris fortunæ uni; damnum autem alterius non causat, sed tantum permittit, cum impedire non possit utrumque.

3. Qui exequitur minus malum, peccat, ergo etiam qui consulit. *R. N. Conf.*, qui exequitur, potest & debet utrumque ommittere; qui consulit minus, neutrum vellet, sed vult impedire majus, quod non potest nisi per minus.

4. Non licet petere, quod alter non potest licite facere. *R. Non licet petere absolutè. C.*, sub conditione, si unum è duobus sit faciendum. *N.*

232 Q. 64. *An nunquam sit mortale inducere aliquem ad veniale.* *R. §. 1.* Ordinariè non est mortale, licet quis etiam vi vel fraude inducat, directè intendens hoc spirituale ejus damnum, ita *Sanch. in*

Dec.